

glóbusz

IGEN A KÉZI SZÁMLÁLÁSRA. A floridai legfelsőbb bíróság szóvivője, *Craig Waters* kedden – helyi idő szerint nem sokkal este 10 óra előtt – bejelentette: a bíróság úgy döntött, hogy figyelembe kell venni az elnökválasztási szavazatok kézi újrászámolásának eredményeit is. Az újrászámolási eredményeket az érintett megyéknek vasárnap délután 5 óráig kell benyújtaniuk az állami szavazatösszesítő testülethez, ha annak hivatala akkor – a munkaszüneti nap ellenére – nyitva tart ebből a célból. Ha a hivatal akkor nem lesz nyitva, abban az esetben november 27-én, hétfőn reggel 9-kor kell legkésőbb benyújtani az adatokat.

NEMZETKÖZI TÁJ- VÉDELMI DÍJ EGY MAGYAR FALUNAK.

Egy walesi önkormányzattal együtt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Gömörözlősnak ítéltek oda a strasbourgi Európa Tanács idén első ízben kiosztott Tájvédelmi Díját. A gömörözlősiek „eredeti, a természeti és emberi erőforrásokhoz igazodó, más falvakban is könnyen adaptálható” falufejlesztési tervet dolgozott ki. A zsűri különösen nagyra értékelte, hogy a program nagy gondot fordít a tájképi értékek megőrzésére.

PÁNDY-ÜGY.

Pándy András belgiumi segédlelkész és leánya, *Ágnes* bűnügyében a büszszi bíróságon elkészült a vádindítvány. A 80 jókora irattartót megtöltő peranyag összefoglalásaként az ügyészség vádindítványa két felesége és négy gyermeke meggyilkolásával vádolja az 1956-ban nyugatra menekült egykori protestáns segédlelkészt, akit 1997 őszén tartóztattak le családtagjainak eltűnése miatt. Ugyancsak vádolják Pándyt azzal, hogy vérfertőző viszonyra kényszerítette két saját lányát, Ágnes és *Timeát*,

valamint fogadott lányát, *Tündét*. Ágnes, mint apja bűntársa ellen, szintén a hat családtag meggyilkolásának vádját emelik, de nála nem szerepel a természetellenes viszony.

RAMADÁN. Ingusföldön a jövő héttől egészen január elsejéig, vagyis a ramadán, a muzulmán ünnep ideje alatt tilos lesz a szeszfogyasztás és a dohányzás nyilvános helyen. Erről *Ruslan Ausev* ingus elnök hozott rendeletet, a hivatalos magyarázat szerint a muzulmán hívők számos kérése alapján. A tilalmat megsértő jogi és magánszemélyekre bírság és adminisztratív felelősségre vonás vár.

NAGY ZUHANÁ- SOK.

A szerdai nyitásra várt nagy New York-i zuhanást megelőlegezve komoly veszteségeket mutattak a főbb európai indexek a szerda délutáni kereskedésben. A londoni értéktőzsde irányadó FTSE 100-as mutatója 100-123 pont – 1,5-1,9 százalék – közötti mínuszokban járt délután a 6382,1 pontos előző zárórállásról. A frankfurti DAX30-as 160 pont feletti, 2,5 százalékot közelítő veszteségeket produkált.

„JERUZSÁLEM NAPJA”

Lefátyolozott iraki nők menetelnek Bagdad központjában a Jeruzsálem napja nevű felvonuláson, amelyen kétféle millióan vettek részt. Bagdad szerint mintegy hatmillió önkéntes jelentkezett, hogy támogassa a palesztin felkelést és az Izrael ellen folytatandó szent háborút. (MTI Telefotó/AP/Karim Szahib)

„Bortör” Nagy Timeának

Nagy Timeának, a párbajtörvívás sydneyi olimpiai bajnokának somlói borral töltött üvegtört adott át a budapesti Magyar Borok Házában Halla László, a Somló és Környéke Borút Egyesület elnöke. (MTI Telefotó: Friedmann Endre)

Szabó Gábor, Bor Zsolt és Kondorosi Ádám szerepe

Egymásra talált a kutatás és a gazdaság

Budapest (MTI)

A Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok elindításával egymásra talált a kutatói és a gazdasági szféra – erről az oktatási tárca vezetője beszélt szerdán Budapesten.

Pokorni Zoltán újságírók előtt beszámolt a programokban kiírt pályázat első fordulójának helyzetéről.

A szakminiszter szerint a kétfordulós pályázatnak si-

került katalizálnia a két terület együttműködését: a gazdaság a kutatásfejlesztés érdekében mobilizálta forrásait.

– A 2001-es évre a központi költségvetésben biztosított közel 6 milliárd forint támogatási lehetőségre 717 pályázat érkezett, 35 milliárd forintot igényel – közölte.

A miniszter emlékeztetett: öt kutatási területre írtak

ki pályázatot és mindegyik mellé akadémikusok által irányított bizottságot állítottak.

Freund Tamás az életminőség javítása, *Roska Tamás* az információs és kommunikációs technológiák, *Bor Zsolt* a környezetvédelmi és anyagtudományi, *Kondorosi Ádám* az agrárgazdasági és biotechnológiai, valamint *Szegedy-Maszák Mihály* a nemzeti örökség és a

jelenkori társadalmi kihívások programjai felett gyakorlati szakmai ellenőrzést.

Szabó Gábor, a kutatásfejlesztésért felelős helyettes államtitkár arra hívta fel a figyelmet, hogy az egyes területek között nincs arányos leosztás, elképzelhető az is, hogy egy kiemelkedően hasznos és jó pályázatra fordítják majd a pénzeszközök jelentős részét.

„Tortamerénylet”

Varsó (MTI)

Egy anarchista fiatal tortát dobott *Leszek Balcerowicz*-ra, amikor a volt pénzügyminiszter éppen előadást tartott a varsói egyetemen. A „merénylet” *Maciej Roszak*, egy poznańi anarchista szervezet tagja azt mondta, hogy Balcerowicz azért a neoliborális gazdaságpolitikáért kapta a tortát, amelynek következté-

ben a lengyel társadalom jelentős része elnyomorodott, sokan munkanélkülivé váltak és a szülők nem tudják eltartani gyermekeiket. Az anarchisták akciójára készülnek a hivatalos látogatásra Lengyelországba érkező *Igor Ivanov* orosz külügyminiszter ellen is, Oroszország Csehszlovákia ellenében folytatott politikája miatt.

Kínai űrtervek

Peking (MTI)

Kínának az a célja, hogy az elkövetkezendő évtizedekben embert küldjön a világűrbe, és az egyik vezető nemzetiség a kozmosz kutatásában, illetve annak kereskedelmi és ipari célú hasznosításában. Ezt a pekingi kormány űrkutatásra vonatkozó programját tartalmazó dokumentum tartalmazza. A „fehér könyv”

egyrészt dicsőíti a kínai űrkutatásra szánt alacsony szintű költségvetéssel elért eredményeket, és számba veszi az egyre gyarapodó hazai fejlesztésű űreszközöket, de nem tesz említést a költségvetési számokról, és nem árul el újat azokról a pekingi tervekről sem, hogy Kína a világ harmadik országaként embert juttasson a világűrbe.

Szakadár régiók

Chisinau (MTI)

A moldovai külügyminisztérium elítélte, hogy a szakadár Dnyeszteren túli terület fővárosában, *Tiraspolban* „külügyminiszteri értekezletet” tartanak a Szovjetunió utódállamaitól elszakadásra törekvő, de a nemzetközi közösség által el nem ismert területek. A moldovai Transzdnisztria, az azerbajdzsáni Karabakh, a grúziai Dél-Oszétia

és a szintén grúziai Abkházia „külügyminiszterei” háromnapos találkozóra gyűltek össze Tiraspolban, hogy megvitatásuk az elszakadási modelleket. Karabakh, az Azerbajdzsánba éltet őrmény területi sziget 1991-ben Jereván támogatásával hirdette ki függetlenségét. Dél-Oszétia és Abkházia, Grúzia két szakadár térsége szintén a 90-es évek eleje óta áll konfliktusban Tbilisivel.

Kelet-koszovói „front”?

Bujanovac (MTI)

Dél-Szerbiában, a koszovói közigazgatási határnál fekvő Bujanovac környékén járőröző szerb rendőrökkel csaptak össze albán fegyveresek. Négy rendőr megsebesült, háromnak pedig nyoma veszett. Az albán fegyveresek a Presevo, Medvedja és Bujanovac Felszabadítási Hadsereg (albán rövidítés: UCPMB) elnevezésű

szervezetnek a tagjai lehetnek. Az említett szervezet a Szerbiában lévő, többségben albánok lakta városok védelmét nyilváníttotta feladatának, de feltételezhető, hogy ugyancsak céljai közé tartozik az albán szakadárak által „Kelet-Koszovónak” nevezett övezet Szerbiától való elszakítása is. Az UCPMB először idén január végén hallatott magáról.

Vizeink és a helyi közösségek

Genf (MTI)

Az emberiség közel fele, mintegy 2,4 milliárd ember egyáltalán nem jut hozzá megfelelő minőségű vízhez, és nem rendelkezik használható vízvezetékrendszerrel, annak ellenére, hogy azt igen egyszerű lenne kiépíteni – olvasható az ENSZ szerdán közzétett jelentésében.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az ENSZ Gyermekalapja (UNICEF) által támogatott nyolcvanoldalas tanulmány szerint a Föld lakossága mintegy tizennyolc százalékának nincs állandó kiépített vízellátó berendezé-

se. *Richard Jolly*, a WHO ivóvízhelyeztetéssel és víztisztítással foglalkozó együttműködési tanácsának elnöke szerint tízmilliárd dollárba kerülne évente, hogy a Föld összes lakója egészséges vízzel jusson, és megoldják a vízellátási problémákat. „Ez az összeg egytizede annak, amit az európaiak egy évben alkohorra, illetve jégkrémre költenek, és fele annak, amit az Egyesült Államokban kutyák és macskákra fordítanak az emberek” – mondta Jolly.

A jelentés szerint az egészséges vízzel való ellátás

korszerű megoldása egyharmadával csökkenthetné a hasmenéses megbetegedések számát. Az egészségügyi hatóságok jelenleg évente 4 milliárd ilyen esetet regisztrálnak, ezekből 2,2 millió végződik halállal.

A bizottság márciusban hirdette meg „Vision 21” elnevezésű kampányát, amely a vízkészlet-gazdálkodás radikális újragondolását sürgeti: a nagy költségű és magas technikai igényű programok helyett a háztartások és helyi közösségek kezébe kellene adni az ezzel kapcsolatos felelősséget.

A Stasi és a KGB gyűjtögetett?

Bázel (MTI)

A svájci igazságügyi vizsgálat azokat a német ZDF televíziótól származó információkat, amelyek szerint a Stasi, azaz a keleti német titkosszolgálatnak és a szovjet KGB-nek szerepe lehetett a svájci *Sandoz* vegyipari cég egyik üzemében 1986-ban történt katasztrófában.

Szerdán kiadott közleménye szerint a bázei ügyészség „első pillantásra” úgy ítéli meg, hogy a ZDF második csatornáján vasárnap sugárzott – egy volt CIA-ügynök kijelentése alapján – riportfilm nem tartalmaz olyan konkrét új

elemeket, amelyek a korábbi vizsgálat felújítását indokolják. *Heinz Girod* vizsgálóbíró mindazonáltal megbízták az adásról készült videokazetta megtekintésével.

1986. november 1-jén tűz ütött ki a Sandoz schweizerhallei (Bázel közelében lévő) üzemében, ahol 1300 tonna agrárvegyipari terméket tároltak. Az oltáshoz a tűzoltók több száz ezer liter vizet bocsátottak ki, amely a tárolt vegyi anyaggal szennyeződve a Rajnába ömlött, sok ezer tonna hal pusztulását okozva. A vizsgálat 1992-ben lezárult azzal, hogy a tűz okát nem sikerült teljes bi-

zonyossággal megállapítani, de a bűncselekmény lehetősége nem zárható ki.

A vasárnap bemutatott riportfilm szerint lehetséges, hogy *Stasi*-emberek *KGB*-megbízásból végrehajtott terrorcselekménye okozta az akkoriban nagy visszhangot keltő katasztrófát. *Vincent Cannistraro*, a CIA antiterrorista részlegének volt vezetője a filmben úgy vélekedik, hogy a *KGB* tervezte ki a merényletet, hogy elterelje a világ figyelmét a fél évvel korábban, 1986. április 26-án történt csernobili nukleáris balesetről.

röviden

NEGYVENEZER FORINT. *Orbán Viktor* közlése szerint addig semmiképpen nem várható változás az Egészségügyi Minisztérium élén, amíg nem kerül sor az egészségbiztosítási alapok felügyeletének átalakítására. A minimálbér kérdéséről szólva a miniszterelnök le- szögezte: szombat délután, az informális kormányülésen a kabinet meghozza a döntést a 40 ezer forintra történő emelésről, amennyiben a szakszervezeteknek és a munkaadóknak nem sikerül addig megállapodniuk.

CSATLAKOZTUNK.

Magyarország csatlakozott az Európai Unió Tanácsának november 10-én elfogadott közös álláspontjához, amely feloldja a Jugoszláviával szemben még érvényben lévő, 1998-ban életbe léptetett szankciókat – közölte *Horváth Gábor* külügyi szóvivő. A feloldás nem vonatkozik a *Szlobodan Milosevics*re és a hozzá közel álló személyekre érvényes szankciókra, vagyis életben marad a beutazási tilalom és a külföldön tárolt pénzeszközök befagyasztása.

KÉTSZERES NYERESÉG.

A bankszektor adózás előtti nyeresége az idén várhatóan mintegy 100 milliárd forintra nő, az első fél évben a kereskedelmi bankok már mintegy 50 milliárd forint nyereséget könyveltek el – mondta *Nyers Rezső*, a Magyar Bankszövetség főtitkára. A főtitkár szerint ez elsősorban annak köszönhető, hogy a bankoknál megszűnt számos múltbeli veszteségforrás, miközben a hitelkereslet jelentősen megemelkedett az országban, különösen a lakosság körében.

MŰKÖDŐ TŐKE.

A világon mintegy 600 milliárd dollár működő tőke mozog, amelynek mindössze 3 százaléka jut a közép-európai régióra – közölte *Melega Tibor*, a Magyar befektetési és Kereskedelemfejlesztési Kht. vezérigazgatója a Közép-Európai Kezdeményezés, a közép-európai befektetésösztönzési szervezetek kerekasztal konferenciáján. *Csákvári Marianna*, a Gazdasági Minisztérium helyettes államtitkára szavai szerint a Magyarországra az idén beáramló külföldi tőke értéke elérheti a 2 milliárd dollárt. Tavaly 1,6 milliárd dollár működő tőke érkezett az országba.

ÁTALAKUL A TAN- KÖNYVTÁMOGATÁS.

Jövő évtől átalakul a felsőoktatási tankönyv- és szakkönyvtámogatás rendszere, s az oktatási tárca ezentúl a kiadványok kifejlesztéséhez járul majd hozzá, jövőre várhatóan 150 millió forint értékben – erről *Pokorni Zoltán* beszélt. Eddig a támogatás összege kétféle oszlozt: a könyvek kifejlesztése mellett a tudományos intézetek, könyvtárak által megjelölt, a minőségi követelményeknek megfelelő kiadványok beszerzését is segítették. A miniszter úgy vélte: a támogatási rendszer átalakításával évente 200-300 új kiadvány kifejlesztéséhez, könyvenként mintegy 700-800 ezer forintos segítséget tudnak nyújtani.